

TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI
O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI BOSH PROKURATURASI
HUZURIDAGI IQTISODIY JINOYATLARGA QARSHI
KURASHISH DEPARTAMENT

“RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA IQTISODIY
XAVFSIZLIKNI TA’MINLASH: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR

MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ANJUMANI TO‘PLAMI

FUQAROLAR PLASTIK KARTALARI KIBRXAVFSIZLIGINI TA’MINLASH
TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH” (MY CARD MOBIL ILOVASI)

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA SUN'IY INTELLEKT

Ilmiy elektron jurnal

*Elektron nashr. 583 sahifa.
2026-yil, fevral.*

Bosh muharrir:

Mo'minov Baxodir Boltaevich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Nasimov Rashid

Muharrir:

Ulug'ova Baxtiniso Norpulatovna

Musahhih:

Ulug'ova Baxtiniso Norpulatovna

Dizayner:

Egamberdiyev Elyor

Tahrir hay'ati:

1. Mo'minov Bahodir (hay'at raisi)	12. Xamza Eshankulov (O'zbekiston)
2. Rashid Nasimov (hay'at raisi o'rinbosari)	13. Iles Xujayarov (O'zbekiston)
3. Marat Raxmatullayev (O'zbekiston)	14. Mexriddin Raximov (O'zbekiston)
4. Muxammadjon Musaev (O'zbekiston)	15. Murodjon Sultanov (O'zbekiston)
5. O'tkir Xamdamov (O'zbekiston)	16. Bekmurodov Ulug'bek (O'zbekiston)
6. Ali Xikmet (AQSh)	17. Alisher Qobilov (O'zbekiston)
7. Dmitriy Rodionov (Rossiya)	18. Iroda Abdullaeva (O'zbekiston)
8. Dilnoza Muhammadieva (O'zbekiston)	19. Burova Ekaterina (Rossiya)
9. Gayrat Ishanxodjaev (O'zbekiston)	20. Xodiyeva Gulmira (O'zbekiston)
10. Nodir Rahimov (O'zbekiston)	21. Sultonboyeva Munira (O'zbekiston)
11. Akmal Abdusalomov (J. Koreya)	

Jamoatchilik kengashi:

1. Gul Tokdemir (Turkiya)	8. Olga Dzyabenko (Ispaniya)
2. Umid Axmedov (Daniya)	9. Stefani Estlund (Lyuksemburg)
3. Marko Porta (Italiya)	10. Sanjar Iskandavor (O'zbekiston)
4. Xristo Beloov (Bolgariya)	11. Aydos Sarsembayev (Qirg'iziston)
5. Muxriddin Muhitdinov (J.Koreya)	12. Svetomir Vasilev (Bolgariya)
6. Boshtyan Brumen (Sloveniya)	13. Pap Solt (Vengriya)
7. Bibigul Koshoeva (Qirg'iziston)	

MUNDARIJA

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MOLIYA SOHASINING INNOVATSION RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI	7
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, Mamadyarovna Go'zal Norboyevna	
MOLIYAVIY INKLYUZIYA VOSITALARI ORQALI CHEKKA HUDUDLARDA IQTISODIY FAOLLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARI.....	13
Eshov Mansur Po'latovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI BOSH PROKURATURA HUZURIDAGI IQTISODIY JINOYATLARGA QARSHI KURASHISH DEPARTAMENTI FAOLIYATI VA UNING MAMLAKAT IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDAGI O'RNI.....	20
Babadjanov Atxam Axmadjanovich	
ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫМИ ПРОЦЕССАМИ ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ.....	26
Ахмедов Самандар Сайфуллоевич	
IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA BOJXONA XIZMATINING FISKAL FAOLIYATIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI. 32	
Farxodov Farrux Furqatovich, Toshpo'lotova E'zoza Latifjonovna	
SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOT ULUSHINI QISQARTIRISH YO'LLARI	38
Mamatkulov Salimjon Raxmonkulovich	
IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA BOJXONA TO'LOVLARINI UNDIRISHNI RAQAMLASHTIRISHNING AYRIM MASALALARI	43
Pardayev To'liqin Nasirovich	
QARZ MUNOSABATLARINI RAQAMLASHTIRISH: IQTISODIY VA HUQUQIY MUNOSABATLARDAGI AHAMIYATI VA ISTIQBOLLARI	47
Quramboev Jamshid Rashid o'g'li	
EVALUATING THE EFFICIENCY OF COMMERCIAL BANKS IN UZBEKISTAN USING A MULTIPLE LINEAR REGRESSION MODEL.....	50
Rakhimberdiev Kuvonchbek Bakhtiyorovich	
TASHQI SAVDO OPERATSIYALARIDA DEBITOR QARZDORLIKLARNI BOSHQARISHNING RAQAMLI MODEL VA RISK- MONITORING TIZIMI	56
Tashmuxeimedov Dilmurod Mirabzalovich	
WAYS TO REDUCE THE RISK OF DIGITAL ATTACKS IN BANKING AND GOVERNMENT FINANCIAL SYSTEMS.....	62
M.N. Umarova	
MOLIYALASHTIRISH MANBALARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH KICHIK BIZNES IQTISODIY XAVFSIZLIGINI MUSTAHKAMLASH OMILI SIFATIDA.....	69
Abduxakimov Eldor Djaloliddinovich	
TADBIRKORLIK VA KICHIK BIZNESDA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHNING NAZARIY MASALALARI.....	76
Aliyev Yashnarjon Egamberdiyevich	
MAHALLIY GILAM ISHLAB CHIQUVCHI KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH VA IQTISODIY XAVFSIZLIKDA TAHDIDLARNI KAMAYTIRISH YO'LLARI.....	81
Arziyeva Sevinch Shomurot qizi	
TASHQI SAVDODA XATARLARNI KAMAYTIRISHDA SAVDONI MOLIYALASHTIRISH VOSITALARIDAN FOYDALANISH.....	85
Babadjanov Shuhrat Atxamovich	
KORXONALAR IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING KONTSEPTUAL VA METODOLOGIK ASOSLARI.....	92
Jamoliddinov Jobirbek Bohodir o'g'li	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING MOLIYAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING METODOLOGIK JIHATLARI.....	97
Karimov Alibek Valiyevich	
KICHIK BIZNES KORXONALARIDA ISHLAB CHIQUVCHI OMILLARI NOMUTANOSIBLIGINING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRINI BAHOLASH VA UNI BARTARAF ETISH MEXANIZMI.....	102
Kaypnazarova Gulshad Xojamuratovna	
КРИТЕРИИ ОЦЕНКИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В МАЛОМ БИЗНЕСЕ С ПОМОЩЬЮ SWOT-АНАЛИЗА.....	108
Набиев Бехзод Шавкатович	
TADBIRKORLIK VA KICHIK BIZNESNING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH HAMDA QO'LLAB-QUVVATLASHNING ILMIY-AMALIY JIHATLARI.....	114
Tashmuxeimedova Yayra Atxamovna, Teshayev Sayimbek	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNI MOLIYALASHTIRISH ORQALI AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	120
Toxirova Mushtariybegim Yashnarjon qizi	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA MOLIYAVIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASH STRATEGIYASI	124

Tursunov Bobir Ortikmirzayevich, Umarova Nargiza Xoldarovna

РАЗРАБОТКА ЭФФЕКТИВНОЙ СТРАТЕГИИ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ТЕКСТИЛЬНОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ..... 134

Турсунов Бобир Ортикмирзаевич

KIMYO SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA’MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH
SAMARADORLIGINI OSHIRISH 141

Tursunxo’jayev Sardor Jamoliddin o’g’li

MAMLAKAT QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARI MOLIVAVIY XAVFSIZLIGIGA TA’SIR ETUVCHI OMILLARNING
EKONOMETRIK TAHLILI 147

Umarova Nargiza Xoldarovna

YENGIL SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA’SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI..... 154

Sadriddinova Nigora

RAQAMLI MOLIVAVIY INKLYUZIYA VOSITALARI ORQALI TUMANLAR O’RTASIDAGI IJTIMOYIY FARQNI KAMAYTIRISH MODELI....
162

Xakimov Ziyodulla Ahmadovich, Tursunov Bobir Ortikmirzayevich, Adashaliyev Baxtiyorjon Valisher o’g’li

O’ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOT KO’LAMINI QISQARTIRISHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O’RNI 170

Jaloliddinov Anvar Jaloliddin o’g’li

YASHIRIN IQTISODIYOT KO’LAMINI QISQARTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH: O’ZBEKISTON
BOJXONA ORGANLARI TAJRIBASI 176

Makamov Z.X., Soatov S.S.

RAQAMLI PLATFORMALAR ORQALI XALQARO SAVDODA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA’MINLASH MUAMMOLARI VA ULARNI
BARTARAF ETISH MEXANIZMLARI..... 182

Muxtorov Boburmizro Bahodir o’g’li

RAQAMLI TO’LOV TIZIMLARI VA ELEKTRON HISOB-KITOBLARNING YASHIRIN IQTISODIYOT ULUSHINI KAMAYTIRISH
MEXANIZMLARI..... 188

Norsafarov Bunyodshoh Muhiddinzoda

PROSPECTIVE INDICATORS FOR MANAGING THE LEGALIZATION OF THE INFORMAL SECTOR AND INFORMAL EMPLOYMENT
IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN 192

Qoraboyev Nuriddin Pardaboy o’g’li

YASHIRIN IQTISODIYOT KO’LAMINI QISQARTIRISHDA TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN AHOLIGA KO’RSATILAYOTGAN BANK
XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING RAQAMLI YO’NALISHLARI..... 196

To’patillayeva Gulnoza Sirojiddin qizi

BIG DATA TEXNOLOGIYALARI YORDAMIDA SOLIQ RISKLARINI ANIQLASH VA YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISH
IMKONIYATLARI..... 201

Yakubova Nargiza Tursunbayevna, Maxmudov Jasurbek Ulug’bek o’g’li

SOLIQLAR YOKI BOSHQA MAJBURIY TO’LOVLARNI TO’LASHDAN BO’YIN TOVLASH JINOYATI VA UNING MAMLAKAT
IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA’SIRI..... 208

Axmedov Zafar Bozorboyevich

DAVLATLARNING IQTISODIY JINOYATCHILIKKA QARSHI KURASHDAGI XALQARO HAMKORLIGI: XALQARO TASHKILOTLAR,
FATF STANDARTLARI VA AMALIY MEXANIZMLAR..... 213

Tashmuxeamedova Yayra Atxamovna

IQTISODIY JINOYATLARNI ANIQLASH VA ULARGA QARSHI KURASHISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYALARNING O’RNI ..221

Faxridinov Zafarjon Faxridin o’g’li, Tursunov Bobir Ortikmirzayevich, Tashmuxeamedova Yayra Atxamovna

RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA AHOLINING MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI 226

Azlarova Mushtariybegim Abror qizi

RAQAMLI TO’LOV TIZIMLARI XAVFSIZLIGINI TA’MINLASHDA DAVLAT INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARINING ROLI.....232

Kurbonbekova Mohichehra Turobjonovna, Azlarova Aziza Axrorovna

MOLIVAVIY SAVODXONLIK TUSHUNCHASI VA UNING IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O’RNI.....238

Maxmudova Muxlisa Qodirjon qizi, Sattorova Nasiba G’anijon qizi

AHOLI MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH BO’YICHA XORIJIY ILMIY YONDASHUVLAR
TAHLILI 244

Kurbonbekova Mohichehra Turobjonovna, Muzaffarova Dilbar Mamalatif qizi

MAHALLIY OLIMLAR TADQIQOTLARIDA MOLIVAVIY SAVODXONLIK VA BANK XIZMATLARI MASALALARI 251

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, Maxmudova Muxlisa Qodirjon qizi

BANK PLASTIK KARTALARI VA SHAXSIY HISOB RAQAMLARINI NAZORAT QILISH TIZIMINING
NAZARIY ASOSLARI..... 258

Azlarova Aziza Axrorovna, Sattorova Nasiba G’anijon qizi

AUTENTIFIKATSIYA SXEMALARINI TAHLIL QILISH VA ULARNING AFZALLIKLARI HAMDA KAMCHILIKLARI..... 265

Ahmedova Nilufar Shukratovna, Kurbonbekova Mohichehra Turobjonovna PLASTIK KARTALAR XAVFSIZLIGIGA TA'SIR KO'RSATUVCHI MAVJUD KIBRXAVFSIZLIK TAHDIDLARI TAHLILI	272
Kuziyeva Nargiza Ramazanovna, Maxmudova Muxlisa Qodirjon qizi ILG'OR XORIJIY MAMLAKATLARDA PLASTIK KARTALAR VA RAQAMLI TO'LOVLAR XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH TAJRIBALARI: FINTECH PLATFORMALARINING QIYOSIY TAHLILI VA MYCARD MOBIL ILOVASINI TAKOMILLASHTIRISH BO'YICHA TAVSIYALAR	278
Kurbonbekova Mohichehra Turobjonovna, Mashrapova Sabina Turobjonovna AHOLI MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA IJTIMOY TARMOQLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEZONLARI VA INDIKATORLARI	285
Eshpulatova Muazzam Barnoyevna AHOLINING MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI	292
Eshpulatova Muazzam Barnoyevna МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОЦЕНКИ ЦИФРОВОЙ ЗРЕЛОСТИ ЭЛЕКТРОННОЙ КОММЕРЦИИ И ЕЁ ВЛИЯНИЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ	298
Назарова Гулчехра Нурмухамбетовна ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ ЦИФРОВОЙ ЗРЕЛОСТИ ЭЛЕКТРОННОЙ КОММЕРЦИИ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ УЗБЕКИСТАНА.....	305
Назарова Гулчехра Нурмухамбетовна MOLIVAVIY INKLIZIYADA KIBRXAVFSIZLIKNING O'RNI VA UNING BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: BANK MOBIL ILOVALARI MISOLIDA.....	313
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi MOLIVAVIY XIZMATLARDAN FOYDALANISHDA SOLIQ SAVODXONLIGINING O'RNI	318
Irgashev Anvar Farxodovich RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ALTERNATIV KREDIT SKORING TIZIMLARINING AHAMIYATI	322
Lazizbek Ravshanov Baxtiyor o'g'li THE ECONOMIC ESSENCE OF LABOR AND ITS INTERPRETATION IN THE CONTEXT OF INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS	325
Nomozov Ilhomjon Ziyadullah ugli O'ZBEKISTON KORXONALARIDA BIZNES JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH AMALIYOTINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	328
Qarshiyeva Moxinur Olim qizi THE ROLE OF RITUALS IN ATTRACTING TOURISTS.....	331
Freshta Qayoumi O'ZBEKISTONDA REKREATIONS TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-AMALIY O'ZIGA XOS JIHATLARI.....	333
Po'latova Mavluda Sanjar qizi O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA TARMOQLAR KESIMIDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH	336
Otajonova Charosxon Polvonquli qizi MOLIVAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARIDAN O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI AMALIYOTIDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI VA RIVOJLANISH MUAMMOLARI	340
Valijonov X.A. IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDAGI KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGI MASALALARI	344
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillayevich KIMYO SANOATI KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA UNI OSHIRISHNING MAKRO DARAJADAGI TAHLILI	347
Suyarov Shahzod Salim o'g'li INVESTITSIYON MUHITNI SAMARALI BOSHQARISHDA INNOVATSION OMIL TA'SIRCHANLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	350
To'rayev Jasurali To'rayevich SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA QILISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING IQTISODIY MEXANIZMI: DH-ROI-EM MODEL ASOSIDA	353
Omonov Olim Murodullaevich	

РИСКИ ЛИКВИДНОСТИ ПРИ ОБЕСПЕЧЕНИИ ТРАНСГРАНИЧНЫХ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ.....	355
Садыков Азиз Миршарапович	
THE ROLE OF TECHNOLOGY IN RESTAURANTS AND ENHANCING OFFERINGS FOR TOURISTS.....	358
Freshta Qayoumi	
INVESTITSIYA FAOLLIQI MINTAQAVIY IQTISODIY XAVFSIZLIK OMILI SIFATIDA	360
Islamov Anvar Ashirqulovi	
ASSESSING DIGITAL MATURITY IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: AN INTEGRATED FRAMEWORK APPROACH	363
Berdiyev Temurbek Makhmudullo ugli	
SANOAT TARMOG'INI IQTISODIY RIVOJLANTIRISH VA UNDAN SAMARALI FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	363
Ne'matov Shoxruxbek Ma'murjon o'g'li	
CHANGES IN TEXTILE INDUSTRY OUTPUT AND THE FACTORS INFLUENCING IT	367
Xushvaqtov Shuhrat Abduraufovich	
TIJORAT BANKLARI MOLIVAVIY HISOBOTI AUDITINING NAZARIYMETODOLOGIK ASOSLARI	371
Ibragimov Nodirbek Baxodir o'g'li	
O'ZBEKISTONDA TIJORAT BANKLARI AUDITINING HUQUQIY-ME'YORIY ASOSLARI VA HOZIRGI HOLATI.....	373
Ibragimov Nodirbek Baxodir o'g'li	
KAM XARAJATLI TASHUVCHILAR MODELINING MOHIYATI	376
Suyunov Alisher	
O'ZBEKISTONDA EKOLOGIK MEHMONXONALAR FAOLIYATINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA HORIJIIY TAJRIBANI QO'LLANILISHI.....	379
Abidova Dilfuza Igamberdievna	
ЦИФРОВИЗАЦИЯ В ТУРИЗМЕ КАК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦИИ СПРОСА И ПРЕДЛОЖЕНИЯ.....	382
Абидова Дилфуза Игамбердиевна	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI BAHOLASH.....	385
M. M. Abdurahmanova	
ERKIN IQTISODIY ZONA ISHTIROKCHILARIGA BERILGAN SOLIQ IMTIYOZLARI	389
Davlayev G'olib Ashurovich	
KIMYO SANOATI KORXONALARIDA YASHIL TRANSFORMATSIYA VA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHNING ILMIY-AMALIY JIHATLARI	392
Xaydarova Kamola Axinjanovna	
ERKIN IQTISODIY ZONALARDA FAOLIYAT YURITUVCHI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI ZAMONAVIY INFRATUZILMA BILAN TA'MINLASHNING HUQUQIY VA IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	395
Davlayev G'olib Ashurovich	
O'ZBEKISTONDA QURILISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA INSTITUTIONAL ISLOHOTLAR	398
Asadova Maftuna Sa'dullayevna	
YASHIL IQTISODIYOTNI MOLIVALASHTIRISH ORQALI IQTISODIYOT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	401
Xolikov S.X.	
YASHIL IQTISODIYOTNI MOLIVALASHTIRISH ORQALI IQTISODIYOT SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	404
S.X. Xolikov	
DAROMADLAR VA XARAJATLARNI BOSHQARISH KONSEPSIYALARI VA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR.....	408
Aymuxammedova Amina Kakajanovna	
QISHLOQ XO'JALIGI AGROTEKNOLOGIYALARINI MOLIVALASHTIRISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	411
Jolibekov Vladimir Baxtiyarovich	

TOWARDS A GREEN ECONOMY IN UZBEKISTAN: REGIONAL DEVELOPMENT AND ENVIRONMENTAL CHALLENGES	413
Khakimdjanova Surayyo Khabibullayevna	
TOWARD RESPONSIBLE HYDROCARBON DEVELOPMENT: SUSTAINABILITY AND ENVIRONMENTAL ACCOUNTABILITY.....	417
Kudratkhodjaeva Ziyoda Kamol kizi	
MINTAQAVIY IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHNING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI	420
Islamov Anvar Ashirqulovich	
O'ZBEKISTON SANOAT TARMOG'INING HOZIRGI HOLATI VA IQTISODIY KO'RSATKICHLARI DINAMIKASI.....	423
Ne'matov Shoxruxbek Ma'murjon o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING ONLAYN XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING XALQARO TAJRIBASI	427
Jumaniyozova M. Y.	
HAVO TRANSPORTIDA YUK TASHISH BOZORIDA KICHIK TADBIRKORLIKNING TASHKILIY-HUQUQIY SHAKLLARI: GSA/ GSSA AGENTLIK HAMDA EKSPEDITORLIK MODELLARI TAHLILI	430
Anvarova Dilfuza Abdusattor qizi	
RAQAMLI PLATFORMALAR VA IJTIMOY MEDIA TARMOQLARINING TURIZM SOHASIDA ISTE'MOLCHI XATTIHARAKATLARIGA TA'SIR MEXANIZMLARI	435
Jumayev Bobomurod Nurmaxmat o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ELEKTRON XIZMATLARNING ISTIQBOLLARI VA TAHLILI	438
Otaboyev Nodirbek Oybek o'g'li	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA EKOLOGIK AKTIVLAR VA INVESTITSİYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	441
Mirzaev Komiljon Abdullajonovich	
BIOLOGIK AKTIVLARNI HAQQONIY QIYMATDA BAHOLASHNING KO'P OMILLI MODEL VA ULARNI BUXGALTERIYA HISOBIDA AKS ETTIRISH MASALALARI	444
Axmetova S. S.	
YASHIRIN IQTISODIYOTNING VUJUDGA KELISH OMILLARI VA SABABLARINING NAZARIY ASOSLARI.....	448
Raxmonov Azizjon Sadullayevich	
BOJXONA IMTIYOZLARI SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARIVA XALQARO TAJRIBASI.....	455
Latipov Jahongir Shavkatovich	
QURILISH SANOATI KORXONALARIDA IQTISODIY SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARINING TARKIBI VA ULARGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	459
Asadova Maftuna Sa'dullayevna	
MARKAZIY OSIYO MAMLAKATLARI IQTISODIY TIZIMLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING DINAMIKASI VA USTUVOR YO'NALISHLARI	463
Karimov Odiljon Boqiyevich	
SOLIQ NAZORATINI TRANSFORMATSIYA QILISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI.....	466
Donaboyev Dostonbek Xusan o'g'li	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISHNING STRATEGIK TENDENSIYALARI	468
Kutbitdinova Moxigul Inoyatovna	
TIJORAT BANKLARIDA DEPOZIT SIYOSATINI SHAKLLANTIRISHNING KONSEPTUAL YONDASHUVLARI	471
Abduganiyev Shoxruxbek Shavkatbek o'g'li	

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XUSUSIY TIBBIYOT TASHKILOTLARIDA XARAJATLAR BUXGALTERIYA HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH VA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA’MINLASH	476
Primkulova Zilola Abrorovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIBBIY XIZMATLAR XARAJATLARINING BUXGALTERIYA HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH VA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI MUSTAHKAMLASH.....	480
Shamsikulova Moxina bonu Furkatovna	
MIGRATSIYA JARAYONLARINI BOSHQARISHNING TASHKILIIY-IQTISODIY MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	483
Yoqubjon Toxirov	
FORSAYT TEXNOLOGIYASI ORQALI TA’LIM MUASSASASI RAHBAR XODIMLARINING MA’NAVIY QIYOFASINI SHAKLLANTIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	487
Nuriyeva Umida Buribayevna	
PROJECT-BASED ORGANIZATIONS UCHUN KOMPETENSIYAGA ASOSLANGAN KADRLAR SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH	491
Qarshiboyev Jasur Fazliddin o’g’li	
SUG’URTA SHARTNOMASINING HAYOTIY SIKLI BO’YICHA XARAJATLARNI GURUHLASH MASALALARI	494
Murodov Habibullo Qodir o’g’li	
TIJORAT BANKLARI RESURLARI TARKIBIDA AHOLI OMONATLARI ULUSHINI OSHIRISH ISTIQBOLLARI	498
Melikov Otabek Maxmadaminovich	
“MUVAFFAQIYATLI HARAKATLAR” (SUCCESSFUL EFFORTS) USULI ASOSIDA GEOLOGIYAQIDIRUV XARAJATLARINI KAPITALLASHTIRISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	500
Rizayev Nurbek Qodirovich	
Izbasarov Bahodir Ergashevich	
BIZNESDA RISKLARNI BOSHQARISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	504
Abdukarimova Muslima Abduaziz qizi	
AHOLINI IJTIMOIIY HIMOYA QILISH IJTIMOIIY INSTITUTINING MOHIYATI, ROLI VA AHAMIYATI	507
Abdullayeva Sayyora Aleksandrovna	
MAXSUS IQTISODIY VA SANOAT ZONALARIDA KO’P TARMOQLI KORXONALAR FAOLIYATINI BOSHQARISHDA ILG’OR XORIJIY TAJRIBALAR VA MODELLARDAN FOYDALANISH	510
Xusanova Malohat Mingnorovna	
XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION FAOLIYATNING NAZARIY MODELI VA ILMIY YONDASHUVLARI.....	513
Abikayumov Bekzod Turdiniyozovich	
TEMIR YO’L TRANSPORTIDA BOJXONA NAZORATI VA RASMIYLASHTIRUVINI RAQAMLASHTIRISH: ERISHILGAN NATIJALAR, STATISTIK TAHLIL VA USTUVOR YO’NALISHLAR	517
Berdiyev Abbas	
THE RELATIONSHIP BETWEEN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT PRACTICES AND ACADEMIC STAFF WORK EFFICIENCY	522
Sultonboyeva Munira Bahodirovna	
Sultanova Kamila Muktorali kizi	
FEATURES OF INVESTMENT BEHAVIOUR IN THE CONTEXT OF FINTECH DEVELOPMENT	527
Karimova Nurjakhon Olim kizi	

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSIYALARNING ROLI.....	532
Amirov Otabek Xudoyberdi o'g'li	
TEMIR YO'L TRANSPORTINING SAMARALI RIVOJLANISHINI TA'MINLASH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBA.....	535
Mannonov Shoxruhmirza Abdurashid o'g'li	
AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI SOHASI MOLIVAVIY NATIJALAR AUDITIDA RAQAMLI VOSITALAR VA IQTISODIY-MATEMATIK MODELLASHTIRISH.....	539
Bekchanov Faxriddin Atabekovich	
МОДЕРНИЗАЦИЯ СИСТЕМЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ ЭКСПОРТНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА.....	543
Караматдинова Айсауле Парахатовна	
MINTAQALARDA GENERATIV SUN'IY INTELLEKT INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI.....	546
Saidov Jaloladdin Allaberganovich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA INTERNETMARKETING TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH	550
Pirmatov Oybek Shovkat o'g'li	
KORXONALARNING INVESTITSION LOYIHALARNI MOLIVALASHTIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	554
Almanov Xurshid Ismoilovich	
SANOAT KORXONALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH	557
Choriyev Tolib A'zamovich	
ВЛИЯНИЕ ЦИФРОВЫХ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПЛАТФОРМ НА ПОВЕДЕНЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ИНВЕСТОРОВ ФОНДОВОГО РЫНКА	563
Каримова Нуржахон Олим кизи	
HUDUDLARNING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH ORQALI MINTAQAVIY RIVOJLANISHNI QO'LLABQUVVATLASHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	568
Ismoilov Azizbek Rustamjon o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTON SANOATINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI.....	572
Isoqova Aziza Alisher qizi	
O'ZBEKISTONDA TIBBIY TA'LIMNI RAQAMLASHTIRISHDA INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	576
Nazarov Baxrom Mustafayevich	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTON SANOATINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI.....	579
Isoqova Aziza Alisher qizi	
KAPITAL BOZORI ORQALI TIJORAT BANKLARI RESURS BAZASINI KENGAYTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	582
Otabek Oltiboyev	

KAPITAL BOZORI ORQALI TIJORAT BANKLARI RESURS BAZASINI KENGAYTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI

Otabek Oltiboyev

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya. Mazkur tezisda tijorat banklari resurs bazasini kapital bozori orqali kengaytirishning nazariy jihatlarini yoritilgan. Bank resurslarining shakllanish manbalari, kapital bozori instrumentlaridan foydalanish imkoniyatlari hamda ularning banklarning moliyaviy barqarorligi va likvidligiga ta'siri tahlil qilingan. Shuningdek, aksiyalar va obligatsiyalar emissiyasi orqali resurs bazasini diversifikatsiya qilish, aktiv va passivlar muddatlarini muvofiqlashtirish, moliyaviy shaffoflik va korporativ boshqaruv sifatini oshirish masalalari ko'rib chiqilgan. Tadqiqot yakunida tijorat banklarining kapital bozori orqali resurs jalb qilish imkoniyatlarini kengaytirishga doir xulosalar shakllantirilgan.

Kalit so'zlar: tijorat banklari, resurs bazasi, kapital bozori, bank resurslari, obligatsiyalar, aksiyalar, likvidlik, moliyaviy barqarorlik, diversifikatsiya, korporativ boshqaruv.

Abstract. This thesis examines the theoretical aspects of expanding the resource base of commercial banks through the capital market. The sources of bank resource formation, the possibilities of using capital market instruments, and their impact on the financial stability and liquidity of banks are analyzed. Particular attention is paid to diversifying the resource base through the issuance of shares and bonds, matching the maturities of assets and liabilities, and improving financial transparency and the quality of corporate governance. Based on the study, conclusions are formulated regarding the expansion of opportunities for commercial banks to attract resources through the capital market.

Keywords: commercial banks, resource base, capital market, bank resources, bonds, shares, liquidity, financial stability, diversification, corporate governance.

Аннотация. В данном тезисе рассматриваются теоретические аспекты расширения ресурсной базы коммерческих банков посредством инструментов рынка капитала. Проанализированы источники формирования банковских ресурсов, возможности использования инструментов рынка капитала, а также их влияние на финансовую устойчивость и ликвидность банков. Особое внимание уделено диверсификации ресурсной базы посредством эмиссии акций и облигаций, согласованию сроков активов и обязательств, повышению финансовой прозрачности и качества корпоративного управления. По итогам исследования сформулированы выводы относительно расширения возможностей коммерческих банков по привлечению ресурсов через рынок капитала.

Ключевые слова: коммерческие банки, ресурсная база, рынок капитала, банковские ресурсы, облигации, акции, ликвидность, финансовая устойчивость, диверсификация, корпоративное управление.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi tijorat banklari tizimida so'nggi yillarda resurs bazasining kengayishi asosan jismoniy va yuridik shaxslar depozitlari hamda xalqaro moliya institutlaridan olingan kredit liniyalari hisobiga shakllanmoqda. Ammo ushbu manbalar muddat va valyuta tarkibi jihatidan cheklangan bo'lib, banklarning uzoq muddatli investitsion loyihalarni moliyalashtirish salohiyatini to'liq ta'minlamaydi. Shuning uchun ham kapital bozori instrumentlari — korporativ obligatsiyalar, aksiyadorlik kapitali, sekyuritizatsiya va sindikatsiyalangan kreditlar orqali resurs jalb qilish nazariy va amaliy jihatdan muhim sanaladi. Ma'lumki, tijorat banklarining resurs bazasi bu bankning faol operatsiyalarni, jumladan, kreditlash, investitsiya va boshqa daromad keltiruvchi faoliyat turlarini amalga oshirishi uchun turli manbalardan jalb etilgan pul mablag'larining yig'indisidan iborat murakkab tizimdir. Ushbu resurs bazasi bankning moliyaviy barqarorligi, likvidligi va faoliyat samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi.

Resurs bazasining shakllanish manbalarini shartli ravishda ikki katta guruhga ajratish mumkin: o'z mablag'lari — bankning ustav kapitali, zaxira fondlari va taqsimlanmagan foydasi; hamda jalb etilgan mablag'lar

— jismoniy va yuridik shaxslarning depozitlari, boshqa banklardan olingan kreditlar, Markaziy bank resurslari, shuningdek, qimmatli qog'ozlar chiqarish orqali kapital bozorida jalb etiladigan mablag'lar. So'nggi yillarda jahon amaliyotida resurs bazasini kengaytirishning ana shu oxirgi yo'nalishi, ya'ni kapital bozori instrumentlaridan foydalanish alohida ahamiyat kasb etmoqda, chunki u banklarga an'anaviy depozit va kredit manbalariga bo'lgan bog'liqlikni kamaytirish, resurslarning muddatligi va tarkibini diversifikatsiya qilish imkonini beradi. An'anaviy tasnifga ko'ra, tijorat banklarining resurs bazasi ikki yirik guruhga, ya'ni o'z mablag'lari va jalb qilingan mablag'lar turkumiga ajratiladi. Kapital bozori esa ushbu ikkala guruhni ham bir vaqtning o'zida kengaytirish uchun keng imkoniyatlar yaratadi, bu esa uni resurs bazasini rivojlantirishning universal vositasiga aylantiradi. Xususan, tijorat banklari aksiyalarni birlamchi yoki qo'shimcha emissiya qilish yo'li bilan o'z kapitalini oshirsa, obligatsiyalar chiqarish orqali esa jalb qilingan mablag'lar hajmini ko'paytiradi va shu tariqa resurs bazasining ikkala tarkibiy qismini ham mustahkamlaydi.

Ushbu amaliyotning tijorat banklari uchun bir qator muhim ustunliklari mavjud. Birinchidan, kapital bozori orqali mablag' jalb qilish bankka resurslarni uzoq muddatga, ko'pincha depozitlarga qaraganda barqarorroq shartlarda jalb qilish imkonini beradi. Ikkinchidan, obligatsiyalar emissiyasi bankning kredit va depozit bozorida holatidan qat'i nazar, qo'shimcha moliyalashtirish manbaini shakllantiradi, bu esa resurs bazasini diversifikatsiya qilish va yagona manbaga bog'liqlikni kamaytirish imkonini yaratadi. Uchinchidan, qimmatli qog'ozlar bozorida faol ishtirok etish bankning shaffofligini, reyting ko'rsatkichlarini va investorlar oldidagi ishonchini oshirishga xizmat qiladi, bu esa, o'z navbatida, kelgusida yanada arzon va katta hajmdagi resurslarni jalb qilish uchun zamin yaratadi.

Shuningdek, obligatsiyalar va boshqa qarz instrumentlarini emissiya qilish jarayonida bank emitent sifatida qarz mablag'larining muddatini, hajmini va emissiya shartlarini mustaqil ravishda belgilash imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu esa depozit bozorida farqli o'laroq, bankka o'z ehtiyojlariga mos keluvchi muddatli resurslarni shakllantirish imkonini beradi. Xususan, uzoq muddatli aktivlarni moliyalashtirish uchun bank xuddi shunday uzoq muddatli obligatsiyalar chiqarishi mumkin, natijada aktiv va passivlarni muddat bo'yicha muvofiqlashtirish masalasi samarali hal etiladi.

Ma'lumki, banklar faoliyatidagi eng jiddiy risklardan biri bu aktiv va passivlarning muddat bo'yicha nomutanosibligidan kelib chiqadigan likvidlik riski hisoblanadi. Qisqa muddatli depozitlar hisobidan uzoq muddatli kreditlarni moliyalashtirish aktivlar va passivlar muddatlari o'rtasidagi nomutanosiblikni kuchaytirib, likvidlik riskining ortishiga olib kelishi mumkin. Obligatsiyalar emissiyasi esa aynan shu muammoni bartaraf etishning samarali vositasi bo'lib, u bankka o'z aktivlari muddatiga mos keluvchi barqaror va bashorat qilinadigan passiv bazasini shakllantirish imkonini yaratadi, bu esa oxir-oqibat bankning umumiy moliyaviy barqarorligini mustahkamlaydi.

Shuningdek, tijorat banklari tomonidan xalqaro kapital bozorlarida joylashtirilgan qimmatli qog'ozlar bankning resurs bazasi valyuta tarkibini diversifikatsiya qilishga xizmat qiladi. Bu, o'z navbatida, faqat milliy valyutadagi manbalarga tayanishdan kelib chiqadigan valyuta riskini kamaytirish imkonini beradi.

Bundan tashqari, xalqaro bozorlardan jalb etilgan xorijiy valyutadagi mablag'lar bank uchun tashqi iqtisodiy faoliyatni, jumladan, eksport-import operatsiyalarini kreditlash, xorijiy investitsiya loyihalarini moliyalashtirish hamda xalqaro hamkorlik dasturlarini amalga oshirish uchun qulay va barqaror manba bo'lib xizmat qiladi. Bu esa bankka nafaqat ichki, balki tashqi bozordagi mijozlar ehtiyojlarini ham to'liq qondirish, shu orqali o'z faoliyat doirasini kengaytirish imkonini yaratadi. Shu bilan birga, xalqaro reyting agentliklari tomonidan berilgan bahoga ega bo'lish talabi bankni korporativ boshqaruv va moliyaviy hisobot standartlarini xalqaro talablar darajasiga moslashtirishga undaydi, bu esa uzoq muddatli istiqbolda bankning barqarorligiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Bundan tashqari, kapital bozori orqali resurs jalb qilish bankning reytingi, moliyaviy shaffofligi va korporativ boshqaruv sifatini bozor mezonlari asosida baholash imkoniyatini kengaytiradi. Investorlar va reyting agentliklarining baholari bankning moliyaviy holati, barqarorligi hamda boshqaruv sifati to'g'risida qo'shimcha axborot shakllantirishga xizmat qiladi. Bu esa bank menejmentini faoliyatning shaffofligini oshirish, risklarni samarali boshqarish va korporativ boshqaruv standartlarini izchil takomillashtirib borishga rag'batlantiradi. Shu jihatdan kapital bozori nafaqat qo'shimcha moliyaviy resurslarni jalb qilish manbai, balki bank faoliyatining ochiqligi, ishonchiligi va boshqaruv samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi muhim mexanizmlardan biri hisoblanadi.

Xalqaro tajribaga nazar tashlaydigan bo'lsak, moliyaviy bozorlarning rivojlanish darajasi bilan mamlakat iqtisodiy o'sish sur'atlari o'rtasidagi ijobiy bog'liqlik ko'plab xorijiy va mahalliy tadqiqotchilarning ilmiy izlanishlarida asoslab berilgan. Xususan, rivojlangan kapital bozoriga ega mamlakatlarda tijorat banklari va boshqa moliya institutlari resurslarni yanada samarali taqsimlash, investitsiya loyihalarini kengroq miqyosda moliyalashtirish hamda iqtisodiyotning real sektoriga uzoq muddatli mablag'lar oqimini ta'minlash imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu esa, o'z navbatida, milliy iqtisodiyotning barqaror va jadal sur'atlarda rivojlanishi uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi.

Bank resurslarining shakllanishi manbalari va yo'llarini tadqiq etish bank aktiv operatsiyalarini resurslarning tabiatiga ko'ra amalga oshirish imkonini beradi [1]. Kapital bozorining samaradorligi bank tomonidan chiqarilgan qimmatli qog'ozlarning narxi barcha mavjud ma'lumotni to'liq aks ettirishini anglatadi. Bu, o'z navbatida, bankning kapital bozori orqali resurs jalb qilish qobiliyati bankning shaffofligi va moliyaviy holati to'g'risidagi ma'lumotlarning bozorga qanchalik to'liq yetib borishiga bog'liqligini ko'rsatadi, ya'ni rivojlanmagan yoki assimetrik ma'lumotli bozorlarda banklar uchun kapital bozori orqali resurs jalb qilish qimmatga tushishi mumkin [2]. Bankning resurs bazasi tarkibi uning foiz marjasi va rentabelligiga bevosita ta'sir qiladi. Kapital bozori orqali jalb qilingan resurslar odatda qimmatroq, ammo barqarorroq bo'lib, bu bankning risk va rentabellik o'rtasidagi muvozanatni o'zgartiradi [3]. Moliyaviy bozorlar statik emas, balki evolyutsion tizim sifatida qaraladi. Bozor ishtirokchilari o'zgaruvchan sharoitlarga moslashadi. Bu yondashuv O'zbekiston kapital bozorining hozirgi shakllanish bosqichida banklarning yangi moliyalashtirish instrumentlariga moslashish jarayonini tushuntirish uchun qo'llanilishi mumkin [4].

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqorida bayon etilganlarni umumlashtirgan holda shuni ta'kidlash mumkinki, kapital bozori orqali resurs bazasini kengaytirish tijorat banklariga muddat va valyuta tarkibi bo'yicha muddat va valyuta tarkibi bo'yicha barqaror hamda diversifikatsiyalangan resurs manbalarini shakllantirish imkonini beradi. Bunday yondashuv banklarning an'anaviy depozit va kredit manbalariga bo'lgan yuqori bog'liqligini kamaytirib, ularning moliyaviy barqarorligi va likvidlik boshqaruvi samaradorligini oshiradi.

Biroq ushbu jarayonni amaliyotda samarali tashkil etish uchun bir qator kompleks chora-tadbirlarni izchil amalga oshirish taqozo etiladi. Birinchi navbatda, tijorat banklarining xalqaro va milliy reyting agentliklari tomonidan beriladigan kredit reytingini yuksaltirish zarur, chunki yuqori kredit reytingi nisbatan qulay shartlarda resurs jalb qilish imkoniyatini oshiruvchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Shu bilan birga, moliyaviy hisobotlarni xalqaro moliyaviy hisobot standartlariga to'liq moslashtirish orqali bankning shaffofligini oshirish va investorlar ishonchini mustahkamlash lozim. Bundan tashqari, banklarda investorlar bilan aloqalar tizimini institutsional darajada rivojlantirish, ya'ni potensial va mavjud investorlar bilan doimiy va shaffof muloqotni yo'lga qo'yish, ularni bank faoliyati, moliyaviy natijalari va strategik rejalari haqida o'z vaqtida xabardor qilib borish muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu chora-tadbirlarning kompleks va izchil amalga oshirilishi, oxir-oqibat, O'zbekiston tijorat banklarining kapital bozori orqali resurs bazasini kengaytirish salohiyatini to'liq ro'yobga chiqarish imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Raxmanov, I. Tijorat banklari resurslari shakllanishining manbalari va yo'llari / I. Raxmanov // Green Economy and Development. – 2023. – Vol. 1, No. 11. – DOI: 10.55439/GED/vol1_iss11-12/a441. – URL: https://doi.org/10.55439/GED/vol1_iss11-12/a441 (murojaat sanasi: 12.08.2026).
2. Fama, E. F. Efficient Capital Markets: A Review of Theory and Empirical Work / E. F. Fama // The Journal of Finance. – 1970. – Vol. 25, No. 2. – P. 383–417. – DOI: 10.1111/j.1540-6261.1970.tb00518.x. – URL: <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.1970.tb00518.x> (murojaat sanasi: 12.08.2026).
3. Demirgüç-Kunt, A. Determinants of Commercial Bank Interest Margins and Profitability: Some International Evidence / A. Demirgüç-Kunt, H. Huizinga // The World Bank Economic Review. – 1999. – Vol. 13, No. 2. – P. 379–408. – DOI: 10.1093/wber/13.2.379. – URL: <https://doi.org/10.1093/wber/13.2.379> (murojaat sanasi: 12.08.2026).
4. Lo, A. W. Adaptive Markets: Financial Evolution at the Speed of Thought / A. W. Lo. – Princeton : Princeton University Press, 2017. – DOI: 10.2307/j.ctvc77k3n. – URL: <https://doi.org/10.2307/j.ctvc77k3n> (murojaat sanasi: 12.08.2026).

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA SUN'IY INTELLEKT

Ilmiy elektron jurnal

(MAXSUS SON)

Bosh muharriri: Mo'minov Baxodir Boltaevich

Bosh muharrir o'rinbosari: Nasimov Rashid

Muharrir: Ulug'ova Baxtiniso Norpulatovna

Musahhih: Ulug'ova Baxtiniso Norpulatovna

Dizayner: Egamberdiev Elyor

“Raqamli transformatsiya va sun'iy intellekt” jurnali 23.10.2020-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№1124 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

